

tidsskrift.dk

Foreløbig Beretning om Femte Thule-Ekspedition fra Grønland til Stillehavet II. Almindelig Oversigt og Folklore

Geografisk Tidsskrift, Bind 28 (1925)

Link til pdf:

http://img.kb.dk/tidsskriftdk/pdf/gto/gto_0028-PDF/gto_0028_69105.pdf

Link til webside:

<http://tidsskrift.dk/visning.jsp?markup=&print=no&id=69105>

pdf genereret den : 22/5-2008

Foreløbig Beretning om Femte Thule-Ekspedition fra Grønland til Stillehavet

II. Almindelig Oversigt og Folklore

af

Dr. phil. Knud Rasmussen.

Almindelig Oversigt.

Det maa sikkert almindeligt erkendes, at Eskimo-Studiet er en naturlig Opgave for Danmark. Vi har nu i over 200 Aar haft de vestgrønlandske Eskimoers Bæbne i vor Haand, og den civiliserede Verdens Opfattelse af Eskimo-Kulturen er for en stor Del bleven bestemt ved danske Mænds litterære og videnskabelige Arbejder. Det 18. Aarhundredes Klassikere paa Eskimo-Forsknings Omraade er danske. Den første indgaaende Skildring af en Eskimo-Stamme er *Hans Egedes* Beskrivelse af Vestgrønlandernes Liv og Kultur, og kun faa er det lykkedes i den Grad at trænge ind i Eskimoernes Aand og Tankegang, som hans Søn *Paul Egede*.

I *Glaahns* Dagbøger og *Dalagers* „Relationer“ er der et Materiale til Forstaaelsen af det 18. Aarhundredes Grønlandere, som har Værdi for alle Tider, og *Otto Fabricius'* Beskrivelser af Grønlandernes Fangstgrejer og Fangsmetoder er saa indgaaende og nøjagtige, at den moderne Etnograf ikke kan gøre det bedre. I det 19. Aarhundrede er det atter en Dansk, der lægger Grundvolden for det videnskabelige Eskimo-Studium, nemlig *Rink*, som er den første, der har foretaget systematiske Indsamlinger af Eskimosagn, og tillige den første, der har benyttet sine Erfaringer om Grønlanderne til sammenlignende Undersøgelser over Eskimoernes Herkomst og kulturelle Udvikling.

I vor Tid har *Gustav Holm* givet en Skildring af de hidtil ukendte Angmagssalikkeres Kultur i en Bog, som overalt i Verden regnes for et Mønster paa en etnografisk Monografi.

Thalbitzer er den første, der har anvendt moderne, fonetiske Midler ved Studiet af et Naturfolks Sprog, idet han paa Grundlag af sine egne Rejser i Grønland har givet en Fremstilling af Eskimo-Dialekternes indbyrdes Forhold, og endelig har afdøde Professor *Steensby* foretaget geografiske Undersøgelser over de forskellige eskimoiske Kulturtypers Tilpasning til Naturforholdene, som har ført til Opsætningen af en Hypotese om Eskimo-Kulturens Oprindelse, der saa at sige har dannet Grundlaget for hele denne Ekspedition.

Naar jeg i denne Forbindelse specielt har nævnt de etnografiske Forskere, vil man sikkert finde dette naturligt; men jeg er ikke blind for det Arbejde, der er udrettet i Grønland af Videnskabsmænd, hvis Felter falder paa andre Omraader. Først og fremmest alle de Forskninger, der er udført under Ledelse af Kommissionen for Grønlands geologiske og geografiske Undersøgelser; thi de har alle bidraget til at skaffe Danmark og dansk Videnskab det Grundlag i arktisk Forskning, som har gjort det naturligt, at en Ekspedition som 5. Thule-Ekspedition blev dansk.

Ekspeditionens Opgaver var mange og af forskellig Art, men Hovedsagen var en Undersøgelse af Eskimoerne udenfor Grønland baade fra antropologisk, arkæologisk, etnografisk og specielt folkloristisk Synspunkt. De arkæologiske Undersøgelser i det centraleskimoiske Omraade kunde gøre Krav paa særlig Interesse, fordi der aldrig nogensinde var foretaget systematiske, arkæologiske Undersøgelser i dette Omraade, og man kunde vente, at saadanne netop her vilde give ganske overordentlig værdifulde Resultater.

Den amerikanske Etnograf *Boas* og herhjemme *Thalbitzer* havde nemlig paa Grundlag af en Række mere tilfældig gjorde Fund kunnet paavise, at der var en ganske paafaldende Lighed mellem grønlandske Oldsager og Oldsager fra Southampton-Øen og tilgrænsende Egne, og der var derfor Grund til at vente, at man ad arkæologisk Vej kunde komme nærmere ind paa Løsningen af Spørgsmaalet om Grønlændernes Indvandringsveje fra det arktiske Nordamerika over til Grønland.

Ikke mindre vigtigt vilde Studiet af de nulevende Eskimoer være, thi efter *Parrys* og *Lyons* Tid for 100 Aar siden havde der ikke været foretaget Undersøgelser i Marken blandt Eskimoerne ved Hudson Bay. Dette var saa meget mere beklageligt, som *Steensby* var kommet til det Resultat, at det netop var i de centrale Egne af Eskimo-Omraadet, at Eskimo-Kulturen i sin ældste Form havde udviklet sig. Han mente, at Eskimo-Kulturen var en oprindelig amerikansk Indlands-Kultur, der havde tilpasset sig til Polarhavets Is, og man vidste, at der paa Tundraerne vest for Hudson Bay levede en Gruppe

Indlands-Eskimoer, der var uafhængige af Havet, men om hvilke man ellers intet vidste. Det var derfor naturligt at antage, at en Undersøgelse netop af denne Gruppe vilde give interessant Udbytte. Eskimoernes aandelige Kultur var udenfor Grønland overmaade lidt kendt, og tilmed havde alle de Forskere, som havde givet sig af med dem, manglet den Fordel, som et intimt Kendskab til det eskimoiske Sprog giver. Men ganske vist vilde et Studium paa dette Omraade kræve, at vi kom i Forbindelse med saa mange Stammer som muligt. Den store Vestrejse blev navnlig foretaget ud fra denne Opfattelse.

Skønt ingen af os var særlig uddannede som Sprogmand eller Antropologer, mente vi dog ogsaa som saadanne at burde udrette, hvad der stod i vor Magt, og endelig opfattede vi det som en af vore vigtigste Opgaver at fremskaffe et saa stort etnografisk og arkæologisk Materiale til vort Nationalmuseum som muligt.

Ved Siden af alle disse etnografiske Opgaver var de øvrige Biopgaver; men af særlig Vigtighed var dog Kartografien, fordi en stor Del af de Egne, vi berejste, enten var helt ukendte eller i alt Fald meget slet kortlagte. Desuden foretog vi stadig regelmæssige meteorologiske Observationer baade ved vort Hovedkvarter og paa vore Rejser, samt foretog i saa stor Udstrækning, som det var os muligt, geologiske, zoologiske og botaniske Indsamlinger. Endvidere havde vi for Øje ved Optagelse af levende Billeder og Fotografier at give saavel Videnskaben som Almenheden et saa intimt og omfattende Kendskab til Landet og Folket som muligt.

— — —
Ekspeditionen startede i Sommeren 1921 ombord paa „Søkongen“, ført af Kapt. *Peder M. Pedersen*. Komitéen for Ekspeditionen bestod af Ingeniør *M. Ib Nyeboe* (Formand), Grosserer *Chr. Erichsen*, Oberst *J. P. Koch*, Professorerne *O. B. Bøggild*, *Ad. Jensen* og *C. Ostenfeld*, samt Museumsinspektør *Th. Thomsen*.

Medlemmerne var: *Peter Freuchen*, Kartograf og Naturhistoriker, *Therkel Mathiassen*, Arkæolog og Kartograf, *Kaj Birket-Smith*, Etnograf og Geograf, *Helge Bangsted*, videnskabelig Assistent, *Jacob Olsen*, grønlandsk Sekretær og Tolk, Lederen *Knud Rasmussen* Etnograf og specielt Folklorist, og desuden 6 Kap York-Eskimoer, deraf 3 Mænd og 3 Kvinder, hvis Opgave det var at frigøre vor Tid til videnskabeligt Arbejde, idet Jagten og ogsaa Syningen paa Grund af de mange Taburegler udgør et vigtigt Problem i de arktiske Egne. Disse Kap Yorkere har i alle Maader svaret til vore store Forventninger, og deres udmærkede Hjælp har sat os i Stand til at hellige os den meste Tid til videnskabelige Arbejder. *Leo Hansen* stødte

senere til paa Kent Peninsula i 1923 som særlig Filmsfotograf for Ekspeditionen.

Jeg skal her kun berøre Ekspeditionens Forløb i de store Hovedtræk, idet jeg senere her i Tidsskriftet skal give en mere detaljeret Skildring af vore Rejser og Arbejdsvilkaar. Men jeg skal navnlig komme ind paa de videnskabelige Resultater og begynder med *Kartografien*.

Paa flere lange og anstrengende Slæderejser lykkedes det Peter Freuchen og Therkel Mathiassen at gennemføre en fornyet Kortlægning af hele Melville-Halvøens Østkyst og Cockburn Land — den nordvestlige Del af Baffin Land — med de vældige Fjorde: Admiralty Inlet, Ponds Inlet og et Par store Fjord-Komplekser paa den hidtil ukendte Kyst vest for Fury and Hecla Strait. Mathiassen kortlagde desuden udstrakte Dele af Southampton-Øens Indre, og det lykkedes Freuchen trods de Hindringer, Forfrysninger i Foden og det paafølgende Tab af en Taa voldte ham, at gennemføre Kortlægningen af Vestkysten af Roe's Welcome ned til Chesterfield.

Paa det *arkæologiske* Omraade ligger Undersøgelsernes Tyngdepunkt i de Udgravninger, som Mathiassen har foretaget ved Repulse Bay, Ponds Inlet og paa Southampton-Øen. Men forøvrigt har alle Ekspeditionens Medlemmer, naar Lejlighed gaves, foretaget arkæologiske Undersøgelser: Freuchen ved Chesterfield, Birket-Smith paa Sentry Island, Bangsted paa Vansittart Island og jeg selv paa King William's Land.

Disse Undersøgelser viser, at disse Egenes Kultur i gamle Dage har været temmelig forskellig fra den nuværende. Mens i vore Dage Eskimoerne her for en stor Del er henviste til Rensdyrjagt og paa denne Maade staar nær ved det før nævnte rene Indlands-Eskimoer, saa har den tidligere Befolkning i langt højere Grad været knyttet til Havet og Sødyrfangsten, og deres Kultur viser i en Mængde Detailler en paafaldende Lighed med Kulturformer i Grønland og det nordlige Alaska. Fra hvilken Tid denne Kultur i det centrale Eskimo-Omraade stammer, kan ikke afgøres, men det er sikkert, at Landet har hævet sig, i hvert Fald ca. 10 m, siden de ældste af os undersøgte Ruiner blev bygget.

Denne gamle Kultur har vi besluttet at kalde Thule-Kulturen, fordi det første Fund af den er gjort af Medlemmer af 2. Thule-Ekspedition nær Stationen Thule i Kap York-Distriktet, mens dens Udbredelse over det amerikanske Fastland og det arktiske Arkipelag er bleven paavist paa 5. Thule-Ekspedition.

Overensstemmelsen mellem Kulturen i Grønland og den ældre Kultur i det centrale Eskimo-Omraade, gør det sandsynligt, at Grøn-

lænderne i sin Tid er udvandret fra disse Egne, og dette støttes bl. a. af, at forbavsende mange Sagn her er ganske de samme som de, der kendes fra Grønland.

Af alle Undersøgelser angaaende de nulevende Central-Eskimoer var de vigtigste dem, der angik Befolkningen paa de vidtstrakte Tundraer vest for Hudson Bay. Sammen med Birket-Smith, Bangsted og Qâvigarsuaq besøgte jeg det første Aar Indlands-Eskimoerne omkring den store Sø Hikoligjuaq.

Mand fra Baker Lake og Mand fra Back River.
Fotograferet bagfra for at vise Forskellen i Pelsenens Snit.

Det følgende Aar gjorde Birket-Smith og Jacob Olsen en Rejse til Kysteskimoerne omkring Eskimo Point, og 1924 besøgte Bangsted Eskimoerne omkring Baker Lake og Ranken Inlet.

Disse Eskimoer lever fuldstændig uafhængige af Havet, idet deres Hovederhverv bestaar af Rensdyrjagt, suppleret med Laksefangst i Søer og Elve. Saa ganske uden Kendskab til Forhold ved Kysten, at de f. Eks. kunde rette Spørgsmaal til os om, hvor Hornene paa Sælen sad, og da vi tilfældigvis havde noget Hvalroskød paa Slæden, da vi kom op i deres Land, forbød de os at skære det op, da det var ganske ukendt for dem. Deres Kultur er den mest primitive Eskimo-

Kultur, der kendes. *Alle de Oplysninger, vi har kunnet indsamle, tyder paa, at vi her staar overfor en Rest af Ur-Eskimoerne.*

Deres Religion er en udpræget Indlands-Religion, væsentlig forskellig fra Kystfolkenes, navnlig forskellig fra den Tabu, der er ved Havet, men ikke eksisterer deroppe. Og mens de, som ellers berørt, har mange Traditioner tilfælles med Grønlænderne, sat spiller Maanen ingensomhelst Rolle i deres Religion, idet Maanens Indvirkning paa Tidevandet, som Kysteskimoerne er fortrolige med, selvforstaaelig ikke her spiller nogen Rolle. I deres materielle Kultur findes der ikke nogen Relikter fra en tidligere Kystperiode.*)

Vore Samlinger omfatter ca. 20,000 Genstande, hvoraf de 15,000 er etnografiske og arkæologiske. Mange af Samlingerne hidrører fra Stammer, blandt hvilke der aldrig tidligere er foretaget Indsamlinger, og hvis videnskabelige Værdi derfor er indlysende. Fra andre Stammer foreligger der ganske vist rundt om i fremmede Museer Samlinger, navnlig i Museerne i Oslo, Berlin, Ottawa og New York, og disse vil selvfølgelig altid bevare deres videnskabelige Værdi som Specialsamlinger, *men ingen andre Steder vil det være muligt at faa et saadant samlet Overblik over Eskimo-Kulturen som i København, idet vore Samlinger ikke alene er langt de største for Grønlands og en Del af de centrale Eskimo-Stammers Vedkommende, men desuden omfatter praktisk talt alle Grupper fra Danmarks-Strædet—Atlantehavet til Sibirien.*

Foruden den store videnskabelige Betydning vil disse Samlinger have en ikke mindre national Værdi ved det, at Udlandet for Fremtiden maa søge til det danske Nationalmuseum for at faa det Helhedsbillede, som intet andet Land kan præstere, og jeg behøver ikke nærmere at præcisere, hvad det betyder, at *ingen udenlandsk Forsker, som overhovedet beskæftiger sig med Eskimospørgsmaalet, kan komme udenom Danmark og Museet i København.*

Endelig anser jeg det for at være berettiget at fremhæve Samlingens pædagogiske Moment, idet den danske Ungdom her vil faa Adgang til en Anskuelsesundervisning, der, navnlig saafremt det kan blive muligt at føre Museums-Udstillingen mere *up to date*, ikke vil være Mage til noget andet Sted i Verden. Og selv om det i og for sig ikke har noget med Videnskaben at gøre, tillægger jeg det en overordentlig Betydning, at Ungdommen gennem Samlingerne og den Maade, hvorpaa det Liv, der ligger bag de døde Genstande, anskueliggøres, faar Adgang til Indtryk af et Naturliv, der i Kraft af Grønlands nationale Betydning for Danmark vil kunne faa en overordentlig

*) Jfr. Mathiassens og Birket-Smiths Rapporter: „Foreløbig Beretning om Femte Thule-Ekspedition I“ (Geogr. Tidskr. Bd. XXVII, S. 192 ff.).

stor Værdi. De moderne Museumsprinciper gaar som bekendt ud paa, at man har en Udstillingssamling, tilgængelig for det store Publikum og opstillet med det for Øje, samt en mere videnskabelig Afdeling til Brug for Fagmænd, og vore Samlinger er saa omfattende, at man men Lethed kan tage begge Hensyn.

Folklore.

Hvad angaar Ekspeditionens Resultater, da mener jeg hermed i det store og hele at have givet et Hovedindtryk af Arbejdet i Almin-

Bueskytter fra Egnen om den magnetiske Nordpol.

delighed, og idet jeg gaar ud fra, at ingen venter, jeg skal uddybe Emner, der ikke falder ind under mit eget Speciale, vil jeg gaa over til at fremdrage en enkelt Side af mit eget Materiale, som maaske kunde synes en Smule specielt, men som jeg imidlertid har valgt, fordi *det i store Linier giver Fællesskabet i den aandelige Kultur, som forbinder alle Eskimoer i Grønland, Canada og Alaska.*

Jeg gør imidlertid udtrykkelig opmærksom paa, at det kun drejer sig om en enkelt Side af de Spørgsmaal, jeg indenfor Ekspeditionen har taget op til Undersøgelse, for det er selvfølgelig umuligt i en enkelt Artikel at omtale, for ikke at sige uddybe, hele det Materiale, jeg har samlet.

Det Emne, jeg nu nærmere skal omtale, er *den Tro, der danner Grundlaget for deres hele Syn paa Tilværelsen*, særlig udtrykt gennem den mystiske Kraft *Sila*, Amuletterne og hele den Livsanskuelse, som har skabt det meget indviklede Tabu-System og Trylleviserne.

Sila er meget vanskeligt at definere, ja endog blot at oversætte Ordet er vanskeligt, fordi vi mangler de tilsvarende Begreber. Ordet har tre Betydninger: Universet, Vejret — godt eller dårligt Vejr — og en Blanding af sund Sans, Forstand og Klogskab.

Jeg vil begynde med at forklare det ud fra den Opfattelse, der hævdes af Rensdyr-Eskimoerne paa Barren Grounds. Der bruges Ordet Sila om en Kraft, der kan tages i Besiddelse af Menneskene, en Kraft, der er personificeret i *Silap-inua* eller *pinga*, der tænkes at opholde sig et Sted ude i Universet, og kommer tilstede naar som helst og hvor som helst der er Brug for hende. Rensdyr-Eskimoerne har ikke nogen bestemt Forestilling om, at Silap-inua er nogen Skaber af Menneskene, og om, at Fangstdyrene skulde nedstamme fra hende, men de frygter hende som en streng Husholderske, der kontrollerer alle Menneskenes Handlinger, særlig med Henblik paa Maaden, hvorpaa de behandler deres Fangstdyr.

Silap-inua er tilstede overalt og lader høre fra sig, naar som helst der er Anledning til hendes Indblanding. Intet maa gaa til Spilde, og Menneskene maa omgaas deres daglige Føde med Ærbødighed. Naar en Ren dræbes, maa man derfor nøje iagttage visse Ceremonier, der gaar ud paa at hædre det dræbte Dyr, samtidig med at man omhyggelig maa tildække alt, hvad man ikke medtager, selv om dette kun er Involdene. Sila maa ikke se, at noget gaar til Spilde.

Rensdyr-Eskimoernes Tabusystem er ikke saa kompliceret og mangeartet som Kyst-Eskimoernes, men det interesserer os dog i denne Forbindelse, fordi al Tabu er rettet mod Sila og er indstillet paa at holde Forholdet til denne Magt i Ligevægt; thi det er jo saaledes, at selv om de Betingelser, Sila stiller til Menneskene, ikke kan siges at være store, saa straffer hun dog Overtrædelser med sin forfærdelige, magtfulde Vælde — straffer med ondt Vejr, fordriver Fangstdyrene fra Stammens Jagtomraader, med Sygdom — kort sagt med alle de Ulykker, man mest af alt frygter.

Religionshistorisk set staar vi her overfor et Kernepunkt i Eskimoernes Livsopfattelse og Psykologi. I deres Tilværelse møder de stadig Konflikter med Sila og sig selv, og Aarsagerne til disse Konflikter maa derfor være Overtrædelser, der *stadig* finder Sted, og det er indlysende, at Brud paa saadanne forholdsvis smaa Forbud som dem, der her er omtalt, hyppigt vil ske. Skønt den Tankegang, der ligger til Grund herfor, næppe er nogen anden end den, jeg her har udviklet, saa røber dog hele dette Forhold, en ubevidst Visdom, som kun kan gøre Krav paa vor Respekt.

Endelig har Sila en anden Funktion, helt forskellig fra den, vi her har omtalt, og den illustreres bedst gennem en lille Oplevelse paa

et Tidspunkt, da jeg skulde forlade en lille Lejr ved Hikuligjuaq paa en uheldig Aarstid, hvor Floder og Søer var i Opbrud, og hvor ingen ellers plejede at rejse. Som et Udtryk for Bopladsens Venskab overfor Ekspeditionen blev det besluttet, at en af deres mest fremragende Aandemanere skulde sætte sig i Forbindelse med sine Hjelpeaander for at forsøge paa at jævne Vejen for mig. Saa mange, som der kunde rummes, blev forsamlet i et stort Telt; men da Seancen be-

Gammel Indlands-Eskimokvinde fra Oplandet omkring Back River (Great Fish River).

gyndte, blev jeg anmodet om at gaa udenfor og sætte mig et Sted i Sneen, hvor der ingen Fodspor var. Dette skulde jeg gøre, efter hvad Aandemaneren forklarede mig, *silap takuniarmatit*, *silap isiginiarmatit*: sila skulde se mig, medens Aandemaneren gjorde, hvad han kunde, for at rydde alle Vanskeligheder bort fra min Vej.

Ved denne Lejlighed kom jeg til at staa overfor en hel ny Side af Silas Funktioner, nemlig den gode Sila, der paakaldes for at hjælpe en, der ikke kan klare sig selv.

Ellers er jo de overnaturlige Kræfter opfattede saaledes, at de blot er Hævnerne, og at Menneskenes hele religiøse Bestræbelse gaar

ud paa at holde dem paa Afstand. Her var jeg for første Gang med til Paakaldelsen af, hvad jeg vil kalde for den gode Guddom.

Der er paa dette Sted Anledning til at gøre opmærksom paa, at Personifikationen af Silap-inua for Kystboernes Vedkommende er blevet til *Uuliajuk*, Kvinden, der som Sødyrenes Moder bor paa Havets Bund og ikke blot hersker over Menneskenes Fangst dyr, men ogsaa gennem et overordentlig indviklet Tabusystem holdes paa Afstand, søges neutraliseret som en Repræsentant for de Sider af Sila, der taler gennem Vejret, og som er Menneskenes største Skræk paa Jorden. Dette er i Virkeligheden *pinga*, der er flyttet ned i Havet. Nuliajuk-Dyrkelsen kan i Virkeligheden kun fuldt forstaas gennem de Taburegler, der har Bud til næsten hver eneste Situation i et Menneskes Liv, som ligger mellem Fødsel og Død; men at opremse flere Hundrede Taburegler eller blot komme ind paa Eskimoernes Opfattelse af Livet efter Døden, kan der selvfølgelig heller ikke her blive Tale om. Jeg skal indskrænke mig til en ganske enkelt Oplysning, jeg fik fra en gammel Netsilikker fra King William's Land, thi den synes at give Udtryk for en Reminiscens, der maa ligge overordentlig langt tilbage.

Gennem alle Eskimo-Stammer er nemlig Nuliajuk-Sagnet ens og handler om en ung forældreløs Pige, der blev kastet ud i Havet og siden paa mystisk Maade tog Bolig paa Havets Bund, efter at de forskellige mindre og større Sælarter var bleven skabt af hendes Fingreled, der blev hugget af hendes Haand, da hun forsøgte at holde sig fast i de sammenbundne Kajakker, der brugtes til Færge. Saaledes blev Nuliajuk til, og saaledes blev Fangst dyrene til.

Jeg fandt da paa at rette følgende Spørgsmaal til min Fortæller: „Hvad var der før Nuliajuk?“

Dertil svarede han ganske logisk: „Ingen Tabu, men heller ingen Fangst dyr.“

„Hvad levede da Menneskene af?“ Hertil svarede han:

„De første Mennesker levede af Jord. Naar de slog Lejr og tog nyt Land, gav de sig altid til at grave i Jorden og søgte Føde af Jorden.“

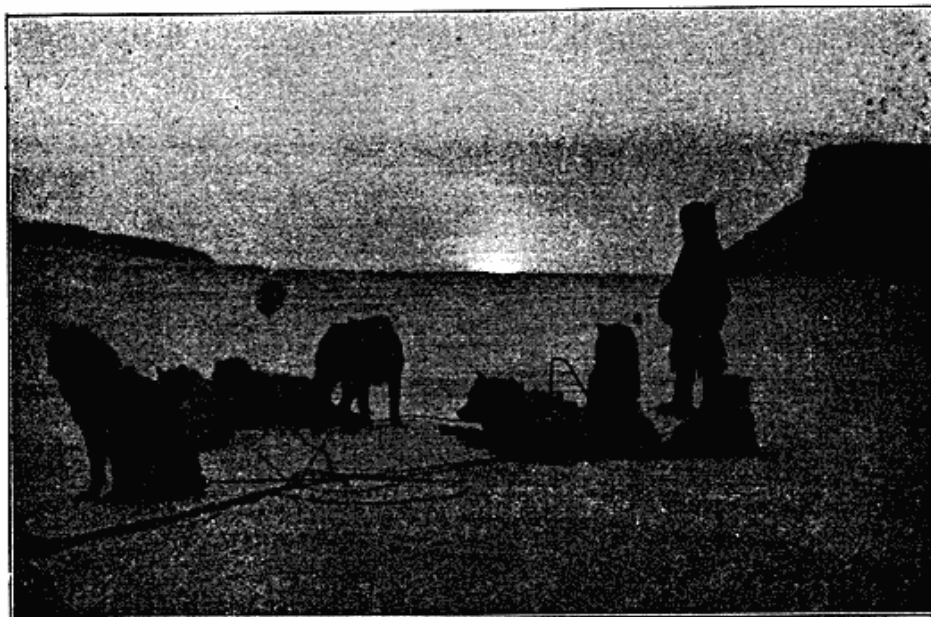
„Men hvorfra fik de Spæk til deres Lamper?“

„Dengang kunde *aqordlorqaoq* — Nydriver efter Snefog — lyse, men ude under aaben Himmel var der altid sort Mørke; der var intet Lys i Verden.“

Jeg anførte ovenfor, at jeg havde valgt dette specielle Emne, fordi jeg i dette kunde trække Grundlinier, der var fælles for alle Eskimo-Stammer, efter de Erfaringer, Ekspeditionen har gjort.

Jeg kunde nu med Lethed føre Læserne fra Boplads til Boplads ikke blot fra Hudson Bay-Området, men ogsaa gennem hele Nord-

vest-Passagen til Alaska, hvor vi ved hvert enkelt Sted vil kunne paapege Paralleler til det, jeg allerede har udviklet. Det samme vil være Tilfældet i Grønland, hvis vi der gaar tilbage til Tiden før Kristendommens Indførelse; men selv om jeg kun har valgt et enkelt Speciale, saa er det dog ogsaa indenfor dette umuligt at gaa i Detaljer, naar Artiklen ikke skal blive altfor lang.

Stemmingsbillede fra Dolphin and Union Strait i Nordvest-Passagen.
Solen viser sig for første Gang over Horisonten efter den lange mørke Vinternat.

Jeg foretrækker derfor at gaa saa langt vestover, som jeg overhovedet kan, for gennem Oplysninger herfra at give de Tilknytningspunkter, der er nødvendige i det eskimoiske Grundsyn paa den særlige Side af deres religiøse Opfattelse, som vi her er inde paa, og jeg vil tage mit Eksempel fra Nunivak Island — nær ved Stillehavet — hvor Befolkningen endnu staar fuldstændig paa Naturstadiet og indtil de sidste Par Aar ikke har modtaget nogensomhelst Paavirkning udefra.

Jeg traf her en ualmindelig intelligent Aandemaner ved Navn Najagneq, med hvem jeg en Dag igennem drøftede Livets højeste Problemer. Han fortalte mig, at al hans Tro var koncentreret om en stærk Aand *Slam-juu*, der baade var Universets, Vejrets og hele Jordlivets Opretholder. *Slam-juu* var saa ubeskrivelig vældig, at hans Tale til Menneskene ikke lød gennem almindelige Ord, men gennem Storme, Snefald, Regnskyl, Havets Oprør — gennem alle de Kræfter, som

Mennesket frygter. Saaledes bragte han sit Budskab til almindelige Mennesker.

Men han havde ogsaa en anden Maade at udtrykke sig paa; det var gennem smaa, uskyldigt legende Børn, der intet forstod. Najagneq understregede stærkt dette Modsætningsforhold som et Udtryk for Vælde, idet det, han kaldte for Silas Midler til Meddelelse, enten kom gennem det frygtelige — i al Vejrets løsslupne Vildskab — eller det uskyldigste af alt — et lille Barn. Børnene hører en fin og nænsom Stemme, næsten som en Kvindes. De hører den paa en gaadefuld Maade, men saa venlig og kærlig er den, at de ikke bliver bange for den. Stemmen siger: *Sila ersinarsinivdlugo* — at en Fare truer fra Universet. Børnene hører og forstaar det og fortæller det ligesom tilfældigt, naar de kommer hjem, uden at have nogen Anelse om den alvorlige Betydning. Da er det Aandemanerens Sag at træffe Foranstaltninger til at forebygge en truende Ulykke.

I gode Tider har Slam-jua intet Budskab til Menneskene, den er forsvundet i sit uendelige Intet, og den bliver borte, saa længe Menneskene ikke misbruger Fangstdyrenes Goder og nærer Ærbødighed for deres daglige Føde. Ved Misbrug forstaas, at man solder med Føden eller kaster den hen paa Steder, der er uværdigt for det hellige Kød.

Slam-jua er aldrig set, og dens Opholdssted er saa gaadefuldt, at den paa samme Tid, som den er hos os, ogsaa er uendelig langt borte.

Midlerne mellem Universet og Livets mystiske Kræfter var selvfølgelig Angakut, Aandemanerne, og om disse og deres Funktioner, der er en ypperlig Kilde at øse af for den, der vil til Bunds i Eskimoernes Psykologi, har jeg et overordentlig stort Materiale. Jeg skal her blot tangere det for Forstaaelsens Skyld.

Det hænder saa godt som aldrig, at en Mand bliver Aandemaner, fordi han selv vil. Det er Magten, Sila, der kommer til ham eller hende og bevirker, at de bliver hendes Tjenere til Gavn for Menneskene. Selv om Grundprincippet i al Aandemaning og Aandemanernes Forhold til det overnaturlige er det samme blandt alle Eskimoer, er der overordentlig mange Nuancer i Maaden, hvorpaa Forbindelsen med Aanderne bringes i Stand.

Den mest primitive Form for Aandemaning fandt jeg blandt de før omtalte Indlandsboere, Rensdyr-Eskimoerne. Primitiv, fordi Hovedvægten lægges paa Isolationen og ikke paa Kunster, der skal gøre Indtryk paa Tilhørerne. En Aandemaner ved Navn Igjugarjuk gav mig sin fulde Fortrolighed og fortalte mig interessante Ting.

Gennem Drømme var Sila kommet i Forbindelse med ham og

havde gjort det klart for ham, at hun havde valgt ham som sit Redskab. Han kom da straks i Lære hos en gammel Aandemaner, og hans første Læretid faldt midt om Vinteren i den stærkeste Kulde, hvor han tilbragte 30 Dage i en lille uopvarmet Snehytte, uden Belysning, uden Soveskind, blot siddende paa en lille Lap Renskind. Han fastede i al denne Tid, og der bragtes ham gennem et Hul i Snehyttewæggen med Dages Mellemrum en Drik opvarmet Vand og ikke mere Mad end det, der skulde til, for at han ikke skulde sulte ihjel. I disse 30 Dages Ensomhed, under de store Lidelser, der bl. a. forårsagedes af den stærke Kulde, kom han i Slutningen af Tiden — dels gennem Drømme, dels gennem en Slags Febersyner — i Forbindelse med sine første Hjelpeaander. Da Tiden var udløbet, kom hans Læremester og hentede ham med en Slæde, som kun han selv og ikke Hundene maatte trække, og Igjugarjuk var da saa udmattet, at han maatte bæres hen til Slæden, idet han ikke en Gang kunde støtte paa sine Ben.

Denne Ensomhed gentoges med Mellemrum, indtil den gamle Læremester syntes, at Tiden var inde, da Lærningen kunde træde frem for sine Bopladstæller. Udøvelsen af Aandemaner-Kunsterne foregaar da paa den Maade, at Aandemaneren ikke opholder sig i det Hus eller Telt, hvor, om jeg saa maa sige, „Menigheden“ er samlet — han maa ud i Vejret, ud i Forbindelse med Sila — gaa ustandseligt, gaa i al Slags Vejr, dagevis fastende, men ustandselig tænkende paa den ene Opgave, der er stillet ham, indtil han gennem sine Hjelpeaander faar et Svar fra Sila og kan vende tilbage til Snehytten igen. Igjugarjuk karakteriserer sin Kunst i følgende Ord:

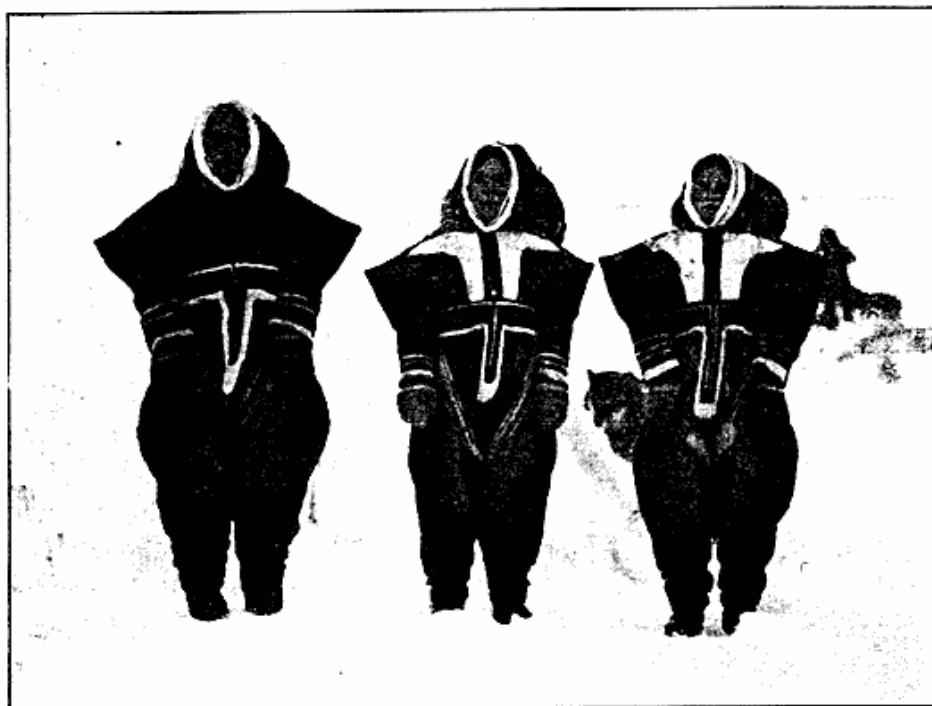
„Den sande Visdom findes kun fjernt fra Menneskene, ude i den store Ensomhed, og kan kun naas gennem Lidelser. Savn og Lidelser er det eneste, der kan aabne et Menneskes Sind for det, der er skjult for andre.“

En anden Aandemaner, en Kyst-Eskimo fra Iglulik fortalte mig følgende:

Naar en ung Mand eller ung Pige gennem Drømme eller Varsler er bleven klar over, at Aanderne vil i Forbindelse med dem, saa giver de en Del af deres Ejendom til en Aandemaner. Da han selv skulde i Lære, havde han saaledes givet en Aandemaner en Teltstang, hvortil var bundet en Maagevinge som et Symbol paa, at Vedkommende skulde fare gennem Luften til de Dødes Land eller dykke ned til Sødyrenes Herskerinde. Gaven til Aandemaneren skulde derefter stilles op udenfor et Telt eller Hus som en Gave til Hjelpeaanderne, og om Aftenen skulde da Aandemaneren, der havde modtaget og udstillet Gaven, holde Aandebesværgelse i Nærværelse af Lærningen og den-

nes Forældre, hvis de levede. Men forinden skulde disse renses, d. v. s. tilstaa alle deres Tabubrud og alle deres Synder i hele Bopladsens Nærværelse. Derefter var Lærlingen moden til at søge Ensomhed og gennem sælsomme Møder med Aanderne skaffe sig sine Hjælpeaander.

Maaden, hvorpaa de kom i Besiddelse af deres Hjælpeaander, f. Eks. ved at en Ildkugle kom farende gennem Luften og tog Bolig

Kvinder af Killugsitormiut-Stammen.

i dem, vidner om stor Fantasi. Enhver virkelig Aandemaner har en *Angatkua* eller en *Oanuraneq* — en Lysning, noget lysende i sin Krop, inde i sit Hoved eller i sin Hjerne, en lysende Ild — der ikke blot gør ham selv let kendelig for Aanderne, men ogsaa gør ham seende i Mørke, baade bogstaveligt og i overført Betydning. Da er han i Stand til at se skjulte Ting, se ind i Fremtiden, se ind i andres Hemmeligheder, og han føler i det Øjeblik, Aanderne er over ham, en saadan Glæde, at han maa briste ud i Sang — en ganske særlig Sang, som Aanderne har lært ham.

Af Aandemanere gennem hele Nordvest-Passagen over til Alaska lærer man ogsaa mange mærkelige Detailler, som imidlertid i Hovedsagen staar de allerede skildrede Tilfælde nær. Kun i Alaska synes man i højere Grad at dyrke de Tricks, som vi kender saa godt gen-

nem Kommandør Holms levende Skildringer fra Østgrønland. Ogsaa her har man Uddannelsen i Ensomhed, men man skal undertiden give Prøver paa sine overnaturlige Egenskaber, f. Eks. ved Hængning i hele Bopladsens Paasyn eller ved at lade sig levende brænde. Det lutrer og renser Aandemaneren, saa at han bliver stærk i sin Kunst. Men jeg har hørt om ikke saa faa Tilfælde, hvor Aandemaneren selv var saa overbevist om sine overnaturlige Evner, at disse Demonstrationer havde Døden til Følge.

Denne Omstændighed giver os Svar paa et Spørgsmaal, idet der selvfølgelig er mange Aandemanere, som driver bevidst Humbug med deres Kunst, medens der er andre, der tager den saa alvorligt, at de dør deraf.

Alt det, der allerede her er bleven sagt om Eskimoernes religiøse Grundsyn, beviser først og fremmest, at de uforstaaelige mystiske Kræfter, der til Stadighed holder Forbindelsen vedlige med det overnaturlige og Mennesket, i overvejende Grad er *farlige Kræfter*. Vi har ogsaa hørt, hvorledes Aandemanernes Funktioner er rettet mod den Opgave at søge at vende Silas uberegnelige Kraftudbrud til Gavn for Mennesket; men en Aandemaner er til Trods for al den Mystik, han omgiver sig med, til syvende og sidst kun et Menneske, og den primitive Mands Sind fordrer endnu noget mere ubegribeligt, noget endnu mere fantastisk end det, der kan udgaa fra en Mand, som de ellers paa ganske almindelig Maade deler Liv og Kaar med. Og her staar vi ved den *psykologiske Grund til Amuletternes store Betydning* i Menneskets Kamp mod usynlige Fjender.

Men i Forbindelse hermed maa ogsaa nævnes de utallige Tabubestemmelser, der er særlig rettet mod Kvinderne ud fra den religiøse Urenhed, som Eskimoerne sætter i Forbindelse med Barnefødsel og Menstruation. Hertil kommer saa ogsaa den gaadefulde Kraft, navnlig som et Værn mod Sygdom, som man lægger i Navnet. Jeg kan nævne Tilfælde blandt Netsilikerne, hvor enkelte Mænd og Kvinder har 17—20 Navne, og de forskellige Former for Trylleviser, der baade kan virke som en Slags hedensk Morgenbøn eller en magisk Henvendelse til Fangstdyrene, i det Øjeblik de jages, eller ogsaa til at ophæve Tabu med i Tilfælde, hvor den af rent praktiske Grunde ikke er gennemførlig. Men det er forstaaeligt, at disse Spørgsmaal, som jeg paa Stedet altid skænkede ganske særlig Opmærksomhed, fordrer en Behandling for sig selv. Vi skal derfor udelukkende holde os til Amuletterne, der mere direkte staar i Forbindelse med de Spørgsmaal, vi her beskæftiger os med.

Gaar man, som vi har gjort, fra Boplads til Boplads, og paa en ganske utvungen Maade drøfter Livets største Problemer med baade

Gamle og Unge, faar man et stærkt Indtryk af, hvilken Rolle Troen spiller for Naturmenneskene, og at de i allerhøjeste Grad tager Konsekvensen af deres Religion.

Selvfølgelig er Tabu-Systemet det, som lægger mest Pres paa det daglige Liv, men naar jeg indleder min Omtale af Amuletterne med at meddele, at jeg har set en 7 Aars Dreng bære ikke færre end 80

Nalugatak Dansen, en af Alaska-Eskimoernes bedste Danse. Det gælder om at indtage den smukkeste og mest graciøse Stilling i Luften.

Amuletter, synes jeg ogsaa denne Omstændighed bekræfter, hvad jeg netop har anført. Skønt jeg ikke her behøver at forklare, hvad en Amulet er, skal jeg ganske kort give et Par Eksempler paa Amuletter, af hvilke vore Samlinger omfatter ca. 300.

1) Amuletbælte for en Mand, spændes udenpaa Pelsen: en Sæl-næse og en Harpunspids, der giver Held paa Sæljagt og 2 Tornaq-Piske. Naar man forfølges af en Tornaq (Aand), pisker man med en saadan Miniaturpisk i Retning af Aanden. Man møder en Aand, der

opfordrer en til at lave en saadan Pisk til at bruge mod en anden Aand, der ellers vil forfølge en.

2) Amulet baaret af *Tugaq*, lille Pige, ikke for hendes egen Skyld, men for hendes kommende Søn, der gennem disse Amuletter skulde faa særlige Egenskaber: Svanenæb (Barnet bliver en Dreng), Ugleklør (stærke Næver, der griber kraftigt fat), Rype (hurtig og udholdende Løber), Skindet af en Maage (heldig Laksefisker), Hermelin (Styrke, Behændighed og Udholdenhed), Ravnehoved, Ravneklo, Ravnemave (skal give hans Fangstkammerater Held, saa han kan faa Del i mange Fangstparter, thi Ravnene har den Egenskab, at den altid kommer til Stede, hvor Byttet nedlægges), Bjørnetænder (Symbolet paa den vældige Æder, giver en fed Søn).

Piger har som Regel ingen selvstændig Amulet; kun naar de f. Eks. bærer Sidelinien i et Lakseskind, der ser ud, som det var syet sammen, bliver de gode Syersker.

3) Amulet for unge Mænd: *Aggodsra*, Tersen fra Livremmen i en gammel Kones Bukser (skærmer mod Sygdom, naar det bæres nederst paa Siden af Nederpelsen).

Jeg kan i Forbigaaende bemærke, at hver enkelt Amulet har sin ganske særlige Plads, uden hvilken den ingen Værdi har.

Kønsdelene af en Hunbjørn, baaret indsyet bag i Bukserne ved Linningen (Bjørnens Kønsdele er Hovedvejen for Urinen; dette opfattes symbolsk paa den Maade, at den unge Mand altid vil staa paa Bjørnens Vej og blive en stor Bjørnejæger).

En tyk Gren, Tegn paa Grokraft. Hoved af en Jærv, Styrke. Edderkopper, der engang imellem stryges over Huden mellem Fingrene, gør dygtig til alt Haandværk. Haar af Jærv, indsyet i Pelskraven, særlig populær blandt unge Mænd, fordi de giver Grøde i Skægget.

Eften denne lille Forklaring, der gaar ud paa at vise, hvad det er, Amuletterne bestaar af, gaar jeg nærmere ind paa Eskimoernes egen Opfattelse, idet jeg tager to Aandemanere, en fra Iglulik, der staar i nær Berøring med Folkene fra Baffin-Land, og en anden fra Nunivak Island, der repræsenterer Yderpunkterne indenfor det berejste Omraade.

Aandemaneren *Aua* fra Iglulik nær Baffin Land karakteriserede sin Opfattelse af Amuletterne paa følgende Maade:

„Det er ikke Amuletten selv, men Sjælen af det Dyr, hvoraf Amuletten er taget, der har hjælpende virksom Kraft. Dog er det ikke ligegyldigt, hvilke Dele af Dyret der tages — det skal være ganske bestemte Dele.“

Et Eksempel er saaledes Ravnekloen. For at faa Kraft skal Ravne-

kloen være brugt som „Ters“ i Amaut-Remmen, medens Kvinden er i „Barselhus“; og dog er det ikke Kloen i sig selv, men Ravnens Sjæl, der beskytter.

Amuletten virker magisk — ved *underfuld Kraft* — og er derfor ikke absolut og udelukkende knyttet til den Person, der bærer den. Den kan gives bort til en anden, men dog saaledes, at dens magiske Kraft kun kan overføres paa den nye Ejer, hvis denne giver store Gaver til Giveren. Hvis ikke, overgaar Amulettens Kraft ikke til den nye Ejer — selv om denne nu bærer Amuletten — Kraften bliver hos den oprindelige Ejer. (Kun enkelte Steder).

Af samme Grund kan man godt tabe sin Amulet og dog bevare Amulettens magiske Kraft; thi naar et Menneske først har modtaget en Amulet, bliver dens virkende Kraft hos ham, selv om han ikke længere bærer det synlige Tegn. Almindeligt er det saaledes ogsaa, at man faar en Amulet fra en gammel Mand, der engang var en dygtig Fanger, men nu er for gammel til at fange. Den Fangstlykke, der knyttede sig til vedkommende Fangstredskaber, overgaar derefter til den nye Amulet-Bærer.

Der kan ogsaa knytte sig Fangst-Evne til ens Klæder. Ved Iglulik købte man saaledes Ærmelinningerne af en gammel, tidligere meget dygtig Renjæger til en Dreng, hvis Fader altid havde været en meget uheldig Renjæger — ja, det var aldrig lykkedes ham at nedlægge en Ren — men hans Søn fik syet Renjægerens Linninger paa sine Ærmer, hver Gang han fik nye Klæder, og han blev i Modsætning til sin Fader, i Kraft af denne Amulet, en meget dygtig Renjæger.

Manden fra Nunivak, som iøvrigt er den samme, jeg citerede under Behandlingen af Sila, udtalte sig saaledes:

Folk ved en Boplads skal altid have saa mange forskellige Amuletter som muligt, thi dette giver Amuletten en individuel Kraft, idet kun den *særlige* Amulet kan gøre noget *særligt* for sin *særlige* Ejer. Bar alle samme Amulet, vilde de paa Grund af Ensartetheden splitte Kræfterne, og Mændene vilde blive daarlige Fanger. Mand og Kvinde med samme Amulet maa ikke gifte sig.

Disse Udtalelser giver en et Indblik i den eksimoiske Opfattelse af Amuletter, som er en Del forskellig fra den, vi er vant til. I mine Samtaler med Eskimoerne gik jeg altid ud fra det Spørgsmaal, om det er Genstanden selv, der ejer den magiske Kraft, eller om det er Genstandens Aand, der virker, f. Eks. i Tilfældet med Uglekloen: Er det Uglekloen selv, der hjælper Bæreren, ligesom en Lykkeskilling hjælper, ligegyldigt hvem der gaar med den — eller er det Uglens Aand, der staar i en vis mystisk Forbindelse med Ejeren? Svaret var da overalt det samme: „Det er Uglens Aand, der hjælper. Uglekloen er kun et karakteristisk Symbol.“

Hidtil har det været den almindelige Opfattelse, at der hos Eskimoerne i det sydlige Alaska fandtes en virkelig *Totemisme*, medens denne var ganske fremmed for alle andre Eskimoer. I Modsætning hertil ser vi nu Kontinuiteten i den eskimoiske Tankegang. En egentlig Totemisme med Klan-Inddeling findes *ikke* nogetsteds, og de saakaldte Totem-Mærker paa Alaska-Eskimoernes Redskaber er kun Bomærker, der skal tjene til at gøre Tingene let kendelige for deres Ejermænd, selv om de ved at nedarves fra Fader til Søn efterhaanden faar noget af en Amulets Karakter. Paa den anden Side viser det

Dans i Alaska.

Kvindernes Dans skal udtrykke Ynde og Blufærdighed, Mændenes Kraft og Humor.

mystiske Forhold mellem Amuletten og dens Ejer hos *alle* Eskimoerne, at den eskimoiske Opfattelse saa at sige indeholder Spiren til en Totemisme, og særlig langt er Alaska-Eskimoerne ganske vist naaet ved, at Mænd og Kvinder med samme Amulet ikke maa gifte sig.

Jeg har nu forsøgt at give et Rids af Eskimoernes Grundsyn paa Sila-Magten, og paa hvorledes Amuletterne spiller ind i deres Forsøg paa at komme til Rette med Tilværelsen.

Jeg skal endnu lige berøre, i hvor høj en Grad den religiøse Ceremoni har udviklet sig, idet vi gaar de forskellige Grader igennem, fra Rensdyr-Eskimoerne i Indlandet over til Nordvest-Passage-Eskimoerne, der lever paa et Overgangsstadium mellem Indlandsboere og Kystboere, og den Del af Alaskas Befolkning, der lever som udprægede Kystboere.

Blandt Rensdyr-Eskimoerne grupperer al Fest sig kun om overdaadige Festmaaltider og Sang. Hos Netsilik-Stammen er der Tilløb til Idrætsfester, forbundet med de samme Festmaaltider med Sang — ogsaa med religiøs Baggrund. Disse Fester bliver til mere og mere, jo længere man kommer mod Vest, idet de kulminerer i Yukon-Området, hvilket sikkert staar i Forbindelse med, at Eskimoerne her i det sydlige Alaska har haft intim Forbindelse med Tlingit-Indianerne paa Amerikas Nordvestkyst, og saavidt jeg har forstaaet ganske særlig paa Nunivak Island. Alle disse Fester har en religiøs Karakter. Mange af dem tager 8 Dage, stadig med Udfoldelse af et fantastisk og indviklet Ceremoniel, og da Ejendommelighederne ved disse Fester kun kan træde frem gennem en detailleret Skildring af, hvad der foregaar, maa jeg nøjes med at nævne nogle af Navnene: Barselfesten, Festen for Sælens Urinblære, de Dødes Ceremoni, Handelsfest, Kajakindvielsesfest, Netknytningsfest, Festen for den store Foraarsfangst, Efteraarsfesten, Remmesælfesten, Smaasælfesten, Indvielsesfest for nye Bopladser, de Dødes Fest (denne sidste Fest afholdes kun af de største indenfor Samfundet og forberedes gennem 3 Aar mindst, idet Festgiveren maa have mindst 3 Aars Pelsdyrfangst som Gaver for at kunne repræsentere paa værdig Maade).

Naar jeg nævner disse Fester i denne Forbindelse, er det dels, fordi Sila er repræsenteret ved over 100 forskellige Masker, der direkte deltager i Festen, i Dansene, og fordi der i flere Tilfælde foregaar en særlig højtidelig Indvielse af Amuletter.

Jeg har nu forsøgt paa at trække visse Linier op, der skulde vise Sammenhørigheden i eskimoisk Aand, samtidig med at jeg skulde forsøge paa at give et lille Indtryk af det Arbejde, der er udført under Ekspeditionen, og som vi ikke paa tilfredsstillende Maade vil være i Stand til at gøre Rede for, før vi har faaet Tid til og Mulighed for at gennemarbejde vore Resultater tilbunds.

Det eneste, jeg kan nævne, er, at Arbejdet i Marken nu er udført saa godt og udtømmende, som vi har haft Kræfter og Evner til. Det, der staar tilbage nu, er ikke det store Æventyr, under hvilket Materialet blev til, men det bliver den Ro, den Koncentration og den Grundighed, der er en Forudsætning for al virkelig videnskabelig Indsats.

Jeg nævnte Ordet eskimoisk Aand, og det falder mig naturligt, at mine Tanker gaar mod Nord — ikke til de Arbejdsfelter, vi lige er kommen fra, men til det Land, der gav os Retten til at udføre vor Arbejde selv udenfor Danmarks Grænser.

Jeg følger det derfor som min Pligt at slutte med en Hyldest til Grønland — det Land, som ikke blot rent bogstaveligt gør Danmark

større, men som ogsaa paa visse Omraader har gjort dansk Videnskab større i Udlandets Øjne. Lad os derfor aldrig, hvad der end maatte ske, glemme Danmarks Gæld til Grønland, og ved enhver mulig Lejlighed gøre vort til, at Grønland og Grønlænderne ogsaa altid vil føle det som en Hæder at tilhøre Danmark.

Thi Grønland er et Land, hvis Betydning for Danmark, navnlig i Fremtiden, har en Rækkevidde, som maaske kun de færreste af os i Øjeblikket forstaar.

SUMMARY

Preliminary Report on the Fifth Thule Expedition from Greenland to the Pacific by Knud Rasmussen, Ph. D.

II. General Remarks and Folklore.

The Expedition started 1921 and was carried through in 1924. Dr. Knud Rasmussen gives an account of the tasks of the Expedition; the main object was an ethnological investigation of the Eskimo tribes from Hudson Bay and Baffin Land to Bering Strait, but the work also included surveying, meteorology, geology, physiography, botany, and zoology. The collections of the Expedition comprise c. 20,000 specimens, about 15 000 of which are ethnographical and archæological. A preliminary report on physical anthropology, linguistics, archæology and material culture of Eskimos was published by Therkel Mathiassen and Kaj Birket-Smith in vol. XXVII p. 192 sqq (English translation in the proceedings of the 21. International Americanist Congress, Gothenburg 1924).

Only one part of the folkloristic investigations is discussed here, viz. the belief in the mystic power sila, the amulets, and the taboos. Among the Caribou Eskimos of the Barren Grounds sila is a power, sometimes thought of as a woman, sila p-inua or pinga, which no doubt is the prototype of Nuliajuk, the goddess of the sea mammals among the Coast Eskimos. The same idea may be traced through the North-West Passage right to Nunivak Island. The conjurers as a rule obtain their powers as a gift of sila and not because they themselves wish to be conjurers. The art of conjuring is very simple among the Caribou Eskimos and only in Alaska the tricks known from East Greenland are used to any extent. All parts of animals etc. are used as amulets. However, it is not the thing itself, but the spirit of the animal that assists the owner of the amulet; therefore he may give it away or drop it and still keep the power. This is a sort of very primitive totemism, but otherwise a fully developed totemism is unknown among the Eskimos, and even in Alaska the designs on implements are only property marks. Outside Alaska no complicated religious ceremonies are found.